

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО- НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА

практики переддипломної: корекційно-розвивальної
для здобувачів спеціальності С4 «Психологія»
на другому (магістерському) рівні вищої освіти
денної та заочної форм здобуття вищої освіти

РЕКОМЕНДОВАНО
на засіданні кафедри психології
Навчально-наукового юридичного інституту
(протокол від 01.09.2026р. №1)

ПОГОДЖЕНО
на засіданні Науково-методичної ради
Державного університету економіки і технологій
(протокол від 23.09.2026р. №3)

Кривий Ріг

2026

Наскрізна програма практики переддипломної: корекційно-розвивальної для здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності С4 Психологія / Укл.: А. ЧОБАНЯН, О. ФУРС, Н. БАГАШОВА, Н. ШУЛЮК, І. ШЕВЧЕНКО. – Кривий Ріг: ДУЕТ, 2026. 34 с.

Укладачі:

Анна ЧОБАНЯН, доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук, доцент;

Наталя БАГАШОВА, в. о. завідувача кафедри психології, доцент;

Надія ШУЛЮК, асистент кафедри психології, магістр психології;

Ірина ШЕВЧЕНКО, асистент кафедри психології, магістр соціальної роботи, практичний психолог (соціальна сфера).

Коротка анотація. Наскрізна програма практики для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти спеціальності С4 «Психологія» є інтегрованою складовою частиною освітньо-професійної програми. Вона забезпечує комплексний підхід до організації практичної професійної підготовки майбутніх фахівців-психологів, системність навчання та містить у собі заплановані й структуровані належним чином програми навчальної, переддипломної: корекційно-розвивальної практики. Здобувачі проходять практику у психологічних службах закладів освіти, соціальних установах, центрах психологічної допомоги, організаціях та установах різних сфер діяльності України.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1 МЕТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ	5
2 ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	5
3 ПРОГРАМА ПРАКТИКИ ДЛЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ – МАГІСТР	11
Додаток А. Зразок титульного аркуша	26
Додаток Б. Зразок щоденника практики	27
Додаток В. Заключення	32
Додаток Г. Психологічна характеристика/висновок	33

ВСТУП

Практична підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності С4 «Психологія» є обов'язковою складовою ОПП «Психологія» та спрямована на набуття й удосконалення компетентностей, необхідних для самостійної професійної діяльності психолога..

Перелік видів практики, їх форми, тривалість і терміни проведення визначаються навчальними планами. Зміст практики та послідовність її проведення регламентуються наскрізною програмою, яка розробляється закладом вищої освіти відповідно до освітньо-професійної програми підготовки майбутніх фахівців.

Наскрізна програма практики є основним навчально-методичним документом, що визначає мету, завдання, зміст та послідовність проведення практики, порядок підведення підсумків, а також містить рекомендації щодо форм і методів контролю якості підготовки здобувачів. Вона спрямована на формування у студентів належного рівня професійних знань, умінь і навичок, які необхідні для виконання завдань психологічної діяльності на кожному освітньому рівні.

Базами практики є заклади освіти різних рівнів, центри психологічної допомоги, соціальні служби, а також інші установи, з якими заклад вищої освіти уклав відповідні угоди про співпрацю.

1 МЕТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ

Для підготовки здобувачів вищої освіти за трьома рівнями вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності С4 «Психологія», навчальним планом передбачені такі види практики:

Рівень вищої освіти	Вид практики	Семестр проведення	Кількість кредитів
Другий (магістерський) рівень вищої освіти - МАГІСТР	Переддипломна: корекційно-розвивальна	3	6

Метою практики здобувачів вищої освіти спеціальності «Психологія» є поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення психолого-педагогічних, соціально-гуманітарних та спеціальних дисциплін, формування практичних навичок професійної діяльності, ознайомлення з особливостями роботи психолога в освітніх, соціальних та організаційних установах.

Під час практики здобувачі опановують уміння застосовувати сучасні методи психологічної діагностики, консультування, профілактики та корекції, розвивають навички професійної комунікації, організації психологічних досліджень і роботи з клієнтами різних вікових категорій. Також практика передбачає збір емпіричного матеріалу для виконання курсових робіт з дисциплін спеціального спрямування та підготовки випускної кваліфікаційної роботи.

Переддипломна: корекційно-розвивальна практика з психології має на меті поглиблення і закріплення теоретичних знань щодо закономірностей психічної діяльності та поведінки людини, вдосконалення навичок психологічного супроводу, підвищення якості професійної підготовки майбутнього фахівця та його конкурентоспроможності на ринку праці. Вона передбачає збір матеріалів, необхідних для підготовки випускної кваліфікаційної роботи, а також формування готовності до самостійної практичної діяльності у психологічних службах, освітніх установах.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Направлення здобувачів вищої освіти на практику здійснюється відповідно до договорів, укладених Державним університетом економіки і технологій із базами практики, та оформлюється наказом Університету.

Базами проходження переддипломної корекційно-розвивальної практики здобувачів спеціальності С4 «Психологія» можуть бути заклади освіти, психологічні служби, центри психологічної допомоги та соціальної адаптації, соціальні служби, реабілітаційні центри, заклади та установи, у яких надається психологічна допомога, громадські об'єднання, наукові установи,

міжнародні організації, структурні підрозділи Університету, а також інші установи й організації незалежно від форми власності, діяльність яких відповідає змісту та завданням практики.

База практики повинна забезпечувати належні та безпечні умови її проходження, можливість виконання здобувачами завдань, передбачених програмою практики, зокрема здійснення професійно орієнтованої психологічної роботи в межах компетентності здобувача під керівництвом фахівця, а також формування визначених освітньою програмою компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Визначення бази практики здійснюється з урахуванням змісту і завдань переддипломної корекційно-розвивальної практики, профілю професійної підготовки здобувачів та спроможності бази практики забезпечити виконання програми практики.

Здобувач вищої освіти має право запропонувати базу для проходження практики за умови, що її діяльність відповідає спеціальності С4 «Психологія», змісту та завданням практики і забезпечує можливість виконання її програми. Запропонована здобувачем база практики підлягає погодженню з кафедрою психології в порядку, визначеному Університетом.

Здобувач вищої освіти, який працює за спеціальністю або виконує професійні функції, що відповідають змісту освітньої програми, може проходити практику за місцем роботи за умови відповідності установи (організації, закладу) вимогам до бази практики та забезпечення виконання всіх завдань, передбачених програмою практики. Виконання здобувачем його звичайних посадових обов'язків не замінює виконання програми практики. У разі проходження практики за місцем роботи здобувачу визначається керівник від бази практики, який здійснює безпосереднє керівництво, контролює виконання програми та надає відгук про результати проходження практики.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти може здійснюватися за кордоном у закладах освіти, установах, організаціях та інших базах практики в межах договорів про співпрацю, програм академічної мобільності та інших форм міжнародної співпраці. База практики за кордоном повинна відповідати профілю підготовки за спеціальністю С4 «Психологія» та забезпечувати виконання програми практики і досягнення визначених програмних результатів навчання. Визнання результатів практичної підготовки, пройденої за кордоном, здійснюється Університетом відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів ДУЕТ.

Практика може організовуватися в очній, дистанційній або змішаній формі залежно від її змісту, завдань, можливостей бази практики та безпекової ситуації. Обрана форма повинна забезпечувати повноцінне виконання здобувачем програми практики, передбачених завдань та досягнення програмних результатів навчання. У разі дистанційної або змішаної форми взаємодія здобувача, керівника практики від Університету та керівника від бази практики здійснюється з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Під час проходження практики здобувачі зобов'язані дотримуватися вимог законодавства України, правил охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності, а також професійно-етичних принципів діяльності психолога, вимог щодо конфіденційності, захисту персональних даних та недопущення заподіяння шкоди отримувачам психологічної допомоги.

Корекційно-розвивальна робота здобувача здійснюється в межах його професійної підготовки, відповідно до завдань практики та під керівництвом керівника практики. Здобувач не повинен самостійно здійснювати види психологічної допомоги, що виходять за межі його компетентності. У випадках, які потребують спеціалізованої психологічної, психотерапевтичної, психіатричної, медичної або іншої професійної допомоги, здобувач діє відповідно до рекомендацій керівника практики та встановленого на базі практики порядку перенаправлення.

Під час виконання діагностичних, корекційно-розвивальних та інших професійно орієнтованих завдань здобувач повинен дотримуватися принципів добровільності участі, конфіденційності, поваги до гідності та прав особи. Використання матеріалів практики у звітній документації здійснюється із забезпеченням анонімності та захисту персональних даних учасників.

У разі виникнення обставин, що унеможливають або істотно ускладнюють проходження практики на визначеній базі, у встановлені строки або в обраній формі, здобувач зобов'язаний невідкладно повідомити керівника практики від Університету. У разі введення воєнного або надзвичайного стану, виникнення загроз безпеці, карантинних чи інших обмежень Університет відповідно до чинних нормативних документів може змінити базу практики, строки її проведення або форму організації практичної підготовки за умови забезпечення виконання програми практики та досягнення програмних результатів навчання.

Загальне організаційно-методичне керівництво практичною підготовкою здобувачів здійснює кафедра психології.

Керівництво практикою від Університету здійснюють науково-педагогічні працівники кафедри психології, визначені відповідно до розподілу навчального навантаження. Безпосереднє керівництво здобувачем на базі практики здійснює призначений базою практики фахівець, професійна діяльність і кваліфікація якого відповідають змісту та завданням практичної підготовки.

Керівник практики від університету повинен:

- розробити для кожного здобувача індивідуальне завдання;
- провести організаційні збори, на яких повинен інформувати здобувачів про терміни, розподіл по базах практики, календарний графік проходження практики; ознайомити здобувачів з програмою практики і особливостями проходження практики; видати здобувачам програму практики, індивідуальні завдання, схеми збору інформації для виконання завдань, інформувати їх про особливості виконання завдань і порядок здачі заліку по закінченні практики;
- проводити консультації зі здобувачами для оформлення і здачі звіту;

- по закінченню практики, перевірити виконання здобувачами завдання.
- Керівники практики від закладу проходження практики:*
- ознайомитися з Наскрізною програмою практики;
 - у перший день практики влаштувати зустріч практикантів з керівниками практики від підприємства та ознайомити здобувачів з правилами внутрішнього розпорядку;
 - забезпечити проходження здобувачами інструктажу з техніки безпеки і охорони праці;
 - ознайомити здобувачів з організацією робіт на конкретному робочому місці, допомагати їм виконувати завдання;
 - дати керівнику від університету оцінку роботи кожного здобувача за період практики;

Перед початком практики здобувачі повинні знати:

- в якому закладі буде проходити практика;
- термін практики;
- календарний графік проходження практики;
- індивідуальне завдання;
- керівника практики від університету.

В перший день практики здобувачі повинні пройти інструктаж з техніки безпеки і охорони праці з оформленням необхідної документації.

Здобувач повинен в повній мірі:

- виконати програму практики, індивідуальне завдання, зібрати необхідні матеріали для написання звіту та його захисту;
- в повному обсязі та в установлені терміни виконати завдання практики;
- вивчити робочу документацію у відповідності до отриманого завдання;
- своєчасно попереджати керівників практики від закладу проходження практики і університету про відхилення, які виникли в ході виконання програми практики;
- вивчити правила техніки безпеки і охорони праці на ділянках, де проводиться практика, дотримуватись правил внутрішнього розпорядку.

На здобувачів-практикантів, які порушують правила внутрішнього розпорядку, керівник закладу має право накласти догану, про що повідомляє ректора університету. Ректор вирішує питання про можливість подальшого перебування здобувача у ЗВО.

Необхідні матеріали здобувач зобов'язаний зібрати шляхом особистих спостережень, записів та ознайомлення з літературою і документацією.

По закінченню практики здобувачі, підписують щоденник та звіт у керівника практики від закладу та ЗВО.

На підставі щоденника практикант складає письмовий звіт по практиці (за встановленою формою) і здає диференційований залік по практиці.

Звіт без щоденника практики до розгляду комісії по оцінці переддипломної: корекційно-розвивальна практики **не приймається**.

Звіт оформлюють відповідно до Методичних рекомендацій до оформлення випускних кваліфікаційних робіт і оформлення звітів з

виробничої і переддипломної практик для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» спеціальності С4 Психологія денної та заочної форм навчання затвердженої Науково-методичною радою Державного університету економіки і технологій (протокол № 11 від «27» березня 2025 р.).

Документаційне забезпечення практики

Документаційне забезпечення практичної підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти у ДУЕТ, цієї програми практики, силабусу освітнього компонента «Практика переддипломна: корекційно-розвивальна» та інших внутрішніх нормативних документів Університету.

Основними документами, що забезпечують організацію, проходження, супровід та оцінювання практики, є: програма та силабус практики; договір про проведення практики; наказ про направлення здобувачів на практику; гарантійний лист та/або направлення на практику (за потреби); індивідуальне завдання (план роботи) здобувача; щоденник практики; звіт про проходження практики; відгук керівника практики від бази практики; інші документи, передбачені внутрішніми нормативними документами Університету та методичним забезпеченням практики.

Перелік, зміст, форми, порядок оформлення та строки подання документації визначаються програмою і силабусом практики, внутрішніми нормативними документами Університету та доводяться до відома здобувачів до початку практики.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний своєчасно оформлювати документацію, передбачену програмою практики, подавати її керівнику практики у визначені строки та забезпечувати достовірність представленої інформації. Під час підготовки звітної документації здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, професійної етики, конфіденційності та вимог щодо захисту персональних даних.

Матеріали, отримані під час виконання психодіагностичних, корекційно-розвивальних та інших професійно орієнтованих завдань, включаються до звітної документації **в узагальненому та/або знеособленому вигляді**, що унеможливорює ідентифікацію отримувачів психологічної допомоги. Не допускається включення до звітів персональних даних, конфіденційної інформації або інших відомостей, поширення яких може порушувати права та законні інтереси учасників практичної роботи.

Моніторинг якості та удосконалення практики

Моніторинг якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється з метою оцінювання ефективності організації та проходження практики, рівня досягнення визначених програмних результатів навчання, відповідності змісту практичної підготовки потребам здобувачів і сучасним

вимогам професійної діяльності психолога, а також подальшого вдосконалення програми практики.

Під час моніторингу враховуються результати проходження та оцінювання практики; результати самоаналізу здобувачів; їхні відгуки щодо змісту, організації та умов проходження практики; відгуки керівників від баз практики; пропозиції керівників практики від Університету; результати опитувань здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів, а також інша інформація, що дає змогу оцінити якість і результативність практичної підготовки.

Особлива увага під час моніторингу приділяється відповідності баз практики змісту освітньої програми та завданням практичної підготовки, забезпеченню належного професійного керівництва здобувачами, можливості виконання ними передбачених програмою завдань, дотриманню професійно-етичних та безпекових вимог, а також досягненню програмних результатів навчання.

Результати моніторингу та отриманий зворотний зв'язок обговорюються на засіданнях кафедри психології та використовуються для вдосконалення змісту, організації й методичного забезпечення практики, актуалізації практичних та індивідуальних завдань, удосконалення форм і критеріїв оцінювання, розширення та оновлення баз практики, а за потреби — для внесення змін до програми і силабусу практики.

Моніторинг якості практичної підготовки здійснюється на засадах студентоцентрованого навчання, практичної спрямованості освітнього процесу, академічної доброчесності, професійної етики, рівності та недискримінації, партнерської взаємодії зі здобувачами, роботодавцями, базами практики та іншими стейкхолдерами. Результати моніторингу використовуються в системі внутрішнього забезпечення якості освіти для постійного вдосконалення практичної підготовки здобувачів.

3 ПРОГРАМА ПРАКТИКИ ДЛЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ – МАГІСТР

Згідно з навчальним планом ОКР «магістр» практика переддипломна: корекційно-розвивальна здобувачів проводиться після закінчення теоретичного циклу навчання і триває 4 тижня (протягом перших семи тижнів другого року навчання).

Мета та завдання практики

Головною метою переддипломної : корекційно-розвивальної практики є:

- закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих в процесі вивчення певного циклу дисциплін: Психологічні інструменти раннього втручання після травматичних подій, Індивідуальна консультативна робота з людьми зрілого віку, Психологія біженства і вимушеного переселення, Соціальне консультування, Основи глибинної психодіагностики, Психологія віктимності та суїцидальності, Глибинна психологія у роботі з дітьми та підлітками;
- оволодіння навичками корекційно-розвивальної роботи;
- оволодіння навичками формулювання та написання корекційно-розвивальної програми, психологічних характеристик та висновків;
- формування вміння інтегрувати теоретичні знання з основних фундаментальних дисциплін (Психологічні інструменти раннього втручання після травматичних подій, Індивідуальна консультативна робота з людьми зрілого віку, Психологія біженства і вимушеного переселення, Соціальне консультування, Основи глибинної психодіагностики, Психологія віктимності та суїцидальності, Глибинна психологія у роботі з дітьми та підлітками) при складанні психологічних характеристик та висновків.
- формування вміння етично, толерантно, емпатійно доносити результати діагностичних досліджень респондентам.

Основні завдання переддипломної : корекційно-розвивальної практики:

1. Навчання аналізу змісту діяльності психолога в інклюзивно-ресурсному центрі, дошкільному закладі освіти, школі, іншому підприємстві та її психокорекційної складової.
2. Створення цілісного уявлення про методи, методичні прийоми, форми організації та проведення психокорекційної та розвивальної роботи психолога.
3. Відпрацювання технології розробки програми психокорекційної роботи та її практичної реалізації.
4. Оволодіння навичками проведення основних корекційно-розвивальних процедур.
5. Розвиток навичок представлення корекційно-розвивальних результатів.

Академічна доброчесність, використання технологій штучного інтелекту та захист конфіденційної інформації

Під час проходження практики здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності під час виконання завдань практики, проведення психологічних досліджень, опрацювання та представлення отриманих результатів, ведення щоденника практики, підготовки звіту та іншої звітної документації.

Не допускаються фабрикація або фальсифікація даних і результатів, представлення недостовірної інформації, привласнення результатів роботи інших осіб, використання чужих матеріалів без належного посилання на джерело, а також інші порушення академічної доброчесності. Виконання завдань практики та оформлення її результатів здійснюються відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів Університету з питань академічної доброчесності.

Під час виконання окремих завдань практики, опрацювання інформації та підготовки звітних матеріалів здобувачі можуть використовувати технології штучного інтелекту в межах, визначених програмою практики, силабусом, завданнями керівника практики та внутрішніми нормативними документами Університету. Використання технологій штучного інтелекту має бути прозорим і не може підміняти самостійне виконання здобувачем завдань практики.

Здобувач несе відповідальність за достовірність, коректність, самостійність і зміст матеріалів, підготовлених із використанням технологій штучного інтелекту. Не допускається використання штучного інтелекту для створення вигаданих результатів психодіагностики, психологічних досліджень, корекційно-розвивальної роботи, описів випадків, висновків або іншої інформації, що подається як фактично отримана під час проходження практики.

Під час проходження практики здобувачі зобов'язані дотримуватися вимог щодо конфіденційності та захисту персональних даних, які стали їм відомі у процесі виконання завдань практики, взаємодії з отримувачами психологічної допомоги, проведення психологічних досліджень та роботи з документацією бази практики. Не допускаються розголошення, поширення або використання такої інформації з метою, не пов'язаною з виконанням програми практики, без належних правових підстав.

Забороняється вводити до загальнодоступних систем штучного інтелекту персональні дані, конфіденційну інформацію, матеріали психологічного консультування, результати психодіагностики, відомості про стан психічного здоров'я, фото-, аудіо- та відеоматеріали або іншу інформацію, що дає змогу прямо чи опосередковано ідентифікувати особу.

Під час оформлення щоденника, звіту та інших матеріалів практики інформація про отримувачів психологічної допомоги, учасників досліджень та інших осіб подається у знеособленому вигляді, що унеможливорює їх

ідентифікацію. Використання матеріалів практики здійснюється виключно в обсязі, необхідному для виконання освітніх завдань, із дотриманням професійно-етичних вимог, законодавства України, внутрішніх нормативних документів Університету та правил, установлених базою практики.

Здобувач вищої освіти з психології при проходженні переддипломної: корекційно-розвивальної практики має досягти наступних *компетентностей*:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність самостійно розробляти проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.

СК11. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій).

ПР12. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР13. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Зміст практики

Зміст переддипломної: корекційно-розвивальної практики визначається Програмою, а терміни і порядок проведення – навчальним планом кафедри психології.

Перед початком переддипломної: корекційно-розвивальної практики для студентів проводиться установча конференція, на яку запрошуються представники баз практики. На конференції студентам роз'яснюється мета і завдання практики, її порядок і зміст.

Повноцінна реалізація, закладених в основу Програми практики головних завдань, передбачає проходження студентами 3-х послідовних етапів роботи: установчий, основний, завершальний.

Студент-практикант повинен:

На установчому етапі:

- бути присутнім на установчій конференції;
- ознайомитися із Програмою практики;
- отримати завдання у керівника практики і узгодити з ним календарний план роботи на період проходження практики;
- завдання занести у щоденник практики.

На основному етапі (період проходження практики):

- якісно і повністю виконувати завдання практики;
- збирати й узагальнювати матеріал за даними практики;
- систематично доповідати керівнику практики про виконані завдання або про проблеми, що виникли під час проходження практики;
- вести щоденник практики.

На завершальному (підсумковому) етапі:

- підготувати звітну документацію та загальний звіт по практиці у відповідності до вимог Програми практики;
- своєчасно здати у встановлений термін звітну документацію по практиці на кафедру психології.

Зміст Програми практики спрямований на накопичення практичного досвіду та розвиток практичних навичок студентів. Саме тому, *головною метою* переддипломної корекційно-розвивальної практики є формування у студентів вмінь і навичок майбутньої професійної діяльності, оволодіння різноманітними методами і формами її здійснення, опрацювання алгоритмів вирішення конкретних завдань, що виникають у психологічній практиці.

Переддипломна: корекційно-розвивальна практика виконує ряд важливих функцій, а саме: адаптивну, розвивальну, навчально-практичну, виховну. Так, практика вимагає від здобувачів психологічної готовності до професійної діяльності.

Психологічна готовність студента до професійної діяльності складається з двох компонентів:

- 1) психологічно-мотиваційної налаштованості,
- 2) професійної підготовленості.

Психологічно-мотиваційна налаштованість здобувача на практичну діяльність визначається наявністю компонентів:

- пізнавального (розуміння поставлених практикою завдань, оцінка їх значення, знання та вміння відшукати способи (теоретичні та практичні) вирішення цих завдань);
- процесуального (володіння необхідними вміннями і навичками реалізації завдань);
- мотиваційного (потреба успішного виконання завдань практики, прагнення досягти успіху, розуміння впливу результатів практики на подальшу професійну діяльність);
- емоційного (позитивне налаштування на проходження та виконання завдань практики, почуття відповідальності й обов'язку, прагнення успішного

вирішення завдань, інтерес до отримання нових теоретичних та практичних знань).

Професійна підготовленість студента характеризується:

- вольовим компонентом та мотивацією професійної діяльності;
- наявністю професійно важливих рис характеру та здібностей;
- соціально-прийнятними ціннісними і морально-етичними установками;
- професійно зорієнтованими особливостями, а саме: спостережливістю, увагою, пам'яттю, мисленням (конвергентним та дивергентним), динамізмом і стійкістю емоційно-вольових процесів.

Ефективність проходження здобувачами практики обумовлюється кількома чинниками:

- належним керівництвом практикою з боку викладачів кафедри;
- підбором закладів для проходження практики, що будуть відповідати майбутнім можливостям працевлаштування;
- доброзичливим ставленням колективу закладу до студентів-практикантів, наданням їм необхідної методичної допомоги;
- психологічною готовністю студентів до роботи.

Завдання переддипломної: корекційно-розвивальної практики

Термін	Зміст роботи та завдання	Зміст консультації керівника практики
I тиждень	Відвідання настановчої конференції, отримання завдань практики, перша відмітка у щоденнику практики. Ознайомлення з базою практики, основною документацією та організацією роботи практичного психолога. Вивчення й аналіз документації психологічної служби, журналів, планів роботи та інших матеріалів. Методична підготовка до виконання завдань практики. Визначення проблеми та запиту, формулювання робочих гіпотез. Визначення мети, завдань і плану психодіагностичної та подальшої корекційно-розвивальної роботи. Підбір психодіагностичних методик відповідно до визначеної проблематики.	1-а консультація керівника практики: щодо загального змісту та організації практики; ведення щоденника практики; ознайомлення з документацією бази практики; визначення проблеми, запиту та робочих гіпотез; методичної підготовки та добору психодіагностичного інструментарію.
II тиждень	Підготовка та безпосереднє проведення психодіагностичного дослідження відповідно до визначеної проблематики. Проведення обраних психодіагностичних методик із дотриманням етичних вимог та принципу конфіденційності. Фіксація результатів дослідження, обробка отриманих даних. Кількісний та якісний аналіз результатів за кожною використаною методикою. Формулювання попередніх висновків щодо досліджуваних психологічних характеристик.	2-а консультація керівника практики: щодо специфіки проведення психодіагностичного дослідження; дотримання вимог до проведення методик; обробки та інтерпретації отриманих результатів; оформлення матеріалів

		психодіагностичного дослідження; формулювання науково обґрунтованих та етично коректних висновків.
III тиждень	Узагальнення результатів психодіагностичного дослідження. Складання загальних психологічних характеристик діагностованих респондентів. Проведення порівняльного аналізу результатів різних психодіагностичних методик. Формулювання загальних висновків та практичних рекомендацій. Визначення основних напрямів корекційно-розвивальної роботи відповідно до виявлених психологічних особливостей. Розроблення корекційно-розвивальної програми: визначення мети, завдань, структури, тематики та змісту занять, добір вправ, методів і технік роботи, визначення очікуваних результатів. За можливості - проведення запланованих корекційно-розвивальних заходів.	3-я консультація керівника практики: щодо узагальнення результатів діагностики; складання психологічних характеристик; формулювання висновків і рекомендацій; визначення напрямів корекційно-розвивальної роботи; структури та змісту корекційно-розвивальної програми, добору вправ, методів і технік.
IV тиждень	Безпосереднє проведення корекційно-розвивальної роботи відповідно до розробленої програми. Аналіз результатів проведеної роботи та оцінка досягнення очікуваних результатів. Узагальнення матеріалів практики. Завершення оформлення психологічних характеристик, висновків та рекомендацій. Формування банку використаних психодіагностичних методик і корекційних вправ. Оформлення тестових матеріалів та заповнених бланків відповідей. Підготовка загального звіту, щоденника практики та інших необхідних документів. Проведення самоаналізу професійних умінь і навичок, набутих під час практики. Підготовка матеріалів до захисту практики.	4-а консультація керівника практики: щодо специфіки проведення та аналізу корекційно-розвивальної роботи; узагальнення отриманих результатів; оформлення заключень, психологічних характеристик, висновків і рекомендацій; формування банку методик та корекційних вправ; підготовки загального звіту, щоденника та інших документів практики; підготовки до захисту практики.

Під час практики студенти здійснюють вивчення особистості 3-х досліджуваних. Вікова категорія досліджуваних визначається відповідно до специфіки закладу, у якому проходить практика, та актуальних потреб закладу. Досліджуваними можуть бути як діти різних вікових груп (дошкільного, молодшого шкільного віку, підлітки, юнаки), так і дорослі особи.

Програма комплексного дослідження особистості: методичні рекомендації

Запропонована програма комплексного дослідження особистості має **орієнтовний та варіативний характер**. Вона може змінюватися, доповнюватися або скорочуватися залежно від специфіки закладу, у якому студент проходить практику, його основних напрямів діяльності, контингенту досліджуваних, їхнього віку, індивідуально-психологічних особливостей, а також актуальних запитів і потреб закладу.

Вибір конкретних параметрів дослідження, психодіагностичних методик, вправ і завдань здійснюється студентом з **урахуванням мети комплексного дослідження, особливостей конкретного респондента та рекомендацій керівника практики і фахівця закладу**. Наведений у таблиці перелік не є вичерпним і не передбачає обов'язкового застосування всіх зазначених методик.

Залежно від специфіки закладу та вікової категорії досліджуваних програма може передбачати використання методик, орієнтованих на дітей дошкільного та шкільного віку, підлітків, юнаків, а також дорослих осіб. Для кожної вікової та соціальної категорії добираються відповідні за змістом, складністю та формою проведення методики.

Комплексне дослідження передбачає поєднання **психодіагностичних методів, спостереження, бесіди, аналізу продуктів діяльності, практичних завдань та вправ**, що забезпечує можливість отримання різнобічної інформації про особливості особистості та її пізнавальної діяльності.

Таким чином, наведена програма є **методичним орієнтиром для організації практичної діяльності студентів**, а не жорстко визначеним переліком обов'язкових процедур. Остаточний зміст комплексного дослідження визначається відповідно до конкретної практичної ситуації, професійного запиту та потреб закладу.

Орієнтовна програма комплексного дослідження особистості, методичні рекомендації

№	Параметри, що вивчаються	Методи та вправи
1.	Загальні відомості про респондента (ПІБ, вік, освіта, склад родини, стан здоров'я, умови родинного виховання)	Психодіагностична бесіда, спостереження, аналіз продуктів діяльності
2.	Порушення саморегуляції пізнавальної діяльності	Словесні диктанти Графічний диктант Продовж візерунок Змальовування зразка Зразок і правило Мистецтво вигадкування історій „Так" і „ні", не говорити Муха Акробат Античас Чарівний олівець Прямокутники

3.	Порушення уваги і розумової працездатності	Змінений тест „Коректурних проб" Чоловічки, що танцюють Знайди помилки Перевір у сусіда Пошук зразків Змінений субтест Векслера Лабіринт Знайти подібні й відмінні ознаки Дві справи одночасно Гучна і тиха музика Ігри з м'ячем Не поспішай наслідувати Що виконувати? Числа
4.	Порушення мнестичної діяльності	Весь алфавіт П'ять слів Нагору і вниз Анаграми Виключення зайвого Зерно - резон Цікаві перетворення Проміжне слово Гра букв Пропущене слово
5.	Порушення мислення	Тексти з прихованим смислом Пошук прихованого смислу Перелік назв до розповіді Скорочення розповіді Виділення істотних ознак предметів Визначення подібності й розбіжності між поняттями Аналіз відношень понять Узагальнення й обмеження Ланцюжок понять Гілка понять Система понять Визначення понять Ключ до невідомого Складання речень Пошук загальних властивостей Виключення зайвого слова Пошук аналогів Пошук протилежних предметів Пошук предметів за поданими ознаками Формулювання визначення Висловлення думки іншими словами Смислове співвіднесення Схематичний план
6.	Розлади інтелекту та розумової діяльності	Головоломки з паличками Уяви, що вийде Збери пірамідку План, карта

	Будівельник і архітектор Малюнки, які розмовляють (пиктографія) Будиночки Закрий картинку Хто швидше Класифікація геометричних фігур Класифікація слів-понять Покажи, що не підходить (на основі методики четвертий - зайвий) Протилежності на картинках Продовжити ряд зображень Пошук відсутніх у ряду фігур Пошук ознак відмінності однієї групи фігур від іншої Звуковий аналіз слів Підбери слово Складання розповіді за картинкою Складання розповіді за серією картинок Склади з букв слова Встав у слова пропущені букви Ланцюжок слів Протилежності Перша буква Наскрізна буква Домалюй предмети Хто ховається в точках? Чарівні ляпки Чарівні картинки Закінчи малюнок Придумай малюнок Чого на світі не буває Що було б, якби...? Учимося придумувати казки Чудеса техніки Групова картина Складання асоціативних ланцюжків Помилки в сприйнятті предмета Пошук порівнянь
--	--

Форми та методи контролю

Під час проходження переддипломної: корекційно-розвивальної практики, студенти мають отримувати індивідуальні консультації у викладача, що керує практикою, з питань, які можуть виникнути під час практики.

Одним з обов'язків студентів, окрім ведення корекційно-розвивальної роботи, є заповнення «Щоденника переддипломної: корекційно-розвивальної практики» за встановленим зразком. У щоденнику практики необхідно послідовно висвітлити всі етапи роботи та форми контролю студента.

Щоденник переддипломної: корекційно-розвивальної практики має бути поданий разом з іншою звітною документацією наприкінці проходження практики студентом.

Протягом усієї практики з боку керівника практики забезпечується безперервний контроль її ефективності, що виражається у консультаційних зустрічах, та відмітках про виконання зазначеного виду діяльності у щоденнику практики студента.

По закінченню практики студенти надають на кафедру психології звітну документацію. На підставі поданих документів і характеристик, керівник практики проводить залік з диференційованою оцінкою.

Результати проходження студентами практики обговорюються на підсумковій конференції студентів і на засіданні кафедри психології.

За результатами проходження практики здійснюється оцінювання рівня засвоєння студентами загальних принципів практичної професійно-діагностичної діяльності та ступеня оволодіння навичками психологічного аналізу.

Оцінка виставляється керівником практики з урахуванням результатів роботи за звітом, характеристики з місця проходження практики, якості, продемонстрованих студентом вмінь і навичок проведення психологічного аналізу своєї діяльності, а також рівня професійної компетенції студента, виявленого у процесі проходження практики.

Підсумкова оцінка визначається наступним чином:

Вид контролю	Максимальна кількість балів
1. Ведення щоденнику практики	20 балів
2. Оцінка керівника практики від організації (психолога, провідного фахівця /завідувача, зам. директора / директора)	20 балів
3. Представлення всіх матеріалів роботи у друкованому та електронному вигляді: <ul style="list-style-type: none"> - Загальний звіт з практики. - Заповнений щоденник практики. - Банк використаних методик (список та аргументація використаних методів та методик). - Тестовий матеріал та заповнені бланки відповідей. - Заключення для кожної проведеної методики та методу. - Загальна психологічна характеристика на діагностованих респондентів, висновки. 	40 балів
4. Захист Звіту навчальної діагностичної практики	20 балів
Разом	100 балів

Критерії виставлення балів за окремі види контролю:

- 20 балів – чіткість, логічність, структурованість, повнота та акуратність представлених матеріалів, висока технічність їх письмового оформлення та методичного обґрунтування.
- 10 балів – розкриття основних методичних аспектів представлених матеріалів, незначне порушення логічних зв'язків, незначні неточності в аналізі матеріалів та труднощі в їх методичному обґрунтуванні, середня технічність оформлення поданих матеріалів.
- 5 балів – формальний характер представлених матеріалів, які відображають несформованість вміння методичного обґрунтування відповідних елементів бази знань, недбале ставлення до оформлення складових звіту, низький рівень володіння практичними знаннями та уміннями.
- 0 балів – матеріали з практики не представлені.

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS.

Шкала ДУЕТ, балів	Оцінка за 4-бальною шкалою		Шкала ECTS
	у формі іспиту/ диференційованого заліку/захисту	у формі заліку	
90 – 100	відмінно	зараховано	A
80 – 89	добре		B
70 – 79			C
66 – 69			D
60 – 65	задовільно		E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання іспиту (заліку)	не зараховано з можливістю повторного складання заліку	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю повторного проходження курсу з освітнього компонента	не зараховано з можливістю повторного проходження курсу з освітнього компонента	F

Здобувач допускається до складання заліку з практики у разі виконання програми практики у повному обсязі!

Зміст критеріїв оцінювання результатів практики:

Оцінка «відмінно» – всі завдання практики виконано у повному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати і творчо використовувати теоретичні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами відповідної професійної діяльності. Виявлено вміння застосовувати інноваційні технології, продемонстровано активність та ініціативність під час здійснення практичної професійної діяльності. Звіт подано у встановлений термін, що містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, завірені печаткою підписи керівника від бази

практики та університету. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «відмінно».

Оцінка *«дуже добре»* – завдання виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння застосовувати теоретичні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами відповідної професійної діяльності. Продemonстровано зацікавленість та активність, але не виявлено творчого, індивідуального підходу. Звіт подано у встановлений термін, що містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, завірені печаткою підписи керівника від бази практики та університету. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «дуже добре».

Оцінка *«добре»* – завдання практики виконано, але неповно, в ході виконання завдань допускалися незначні помилки. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, завірені печаткою підписи керівника від бази практики та університету. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

Оцінка *«задовільно»* – завдання практики виконано у неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітна документація недооформлена або оформлена з помилками. Щоденник невірно оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка *«достатньо»* – завдання виконано з помилками. Усі завдання практики виконувалися, але допущені неточності. Документація оформлена неповно, з помилками. Щоденник не оформлено у повному обсязі. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка *«незадовільно»* – завдання невиконані, виявлено не сформованість вміння здійснювати відповідні види професійної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками. Відсутні щоденник та характеристика-відгук, або інші складові звітної документації.

Вимоги до Звіту

По закінченню терміну проходження практики студенти звітують про виконання програми практики. Звіт оформлюється відповідно до вимог, встановлених випусковою кафедрою психології, подається на рецензування керівнику практики від кафедри, підписаний та оцінений керівником від бази практики.

Звіт про результати походження переддипломної: корекційно-розвивальної практики має бути поданий керівнику практики не пізніше ніж через тиждень після її закінчення.

Звіт комплектується у вигляді пакету документів, який обов'язково вміщує характеристику з місця проходження практики, з аналізом роботи студента психологом, провідним фахівцем / завідувачем, зам. директора / директором (із підтвердженням установи, де відбувалася практика); загального Звіту з практики; заповненого щоденника практики; банку використаних вправ; заключення для кожної проведеної методики та методу; загальної психологічної характеристики на респондентів, висновки.

Загальний Звіт з практики повинен містити наступну інформацію:

- опис мети і завдань;
- опис використаних засобів і вправ;
- опис об'єму виконаної роботи;
- опис отриманих результатів під час проходження практики;
- висновки, оцінку студентом своєї діяльності, набутого практичного досвіду, пропозиції щодо удосконалення змісту і організації практики.

Вимоги щодо оформлення загального Звіту:

- Обсяг загального Звіту складає довільну кількість (від 21) сторінки комп'ютерного набору. До загального обсягу входять титульна сторінка, план (в ньому подано перелік звітної документації з вказаними сторінками), звітна документація, висновки та список джерел якими керувався студент під час проходження практики.
- Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнє та нижнє 2 см, ліве – 3 см, праве – 1,5 см.
- Титульна сторінка оформляється за встановленою формою (див. додаток А).
- Заголовки розділів виконуються великими літерами: ЗАГАЛЬНИЙ ЗВІТ, БАНК МЕТОДИК, ВИСНОВКИ та ін.

Підведення підсумків практики

Підсумки практики підводяться у процесі складання студентом заліку. Диференційна оцінка з практики враховується нарівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента.

Здобувач, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку при складанні заліку, направляється на практику вдруге в період канікул або відраховується з навчального закладу.

Керівник практики від підприємства записує у щоденнику студента відгук з виставленням конкретної оцінки: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»; також відповідну суму балів та оцінку за системою ECTS. Він же інформує адміністрацію навчального закладу щодо фактичних термінів початку і закінчення практики, складу груп студентів, які пройшли практику,

їх дисципліни, стану охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики та з інших питань організації і проведення практики.

Підсумки практики підводяться керівниками практики і обговорюються на звітній конференції (не пізніше 10 днів після закінчення практики).

Результатом проходження практики є набуття студентами реального досвіду практичного застосування отриманих у процесі університетського навчання теоретико-методологічних знань щодо організації та здійснення основного змісту майбутньої професійної роботи.

Як результат проходження переддипломної: корекційно-розвивальної практики, здобувачі *мають продемонструвати достатній рівень:*

- засвоєння загальних принципів організаційно-методичної діяльності спеціаліста у різних галузях психології;
- опанування навичок проведення аналізу діяльності практичного психолога у діагностичній та корекційно-розвивальній сфері.

Таким чином, реалізація програми переддипломної: корекційно-розвивальної практики, для здобувачів орієнтована не тільки на засвоєння та закріплення необхідної для майбутньої професійної діяльності системи знань, а й відпрацювання практичних навичок.

Отже, переддипломна: корекційно-розвивальна практика забезпечує можливість поглиблення знань у вибраній професії та надає досвід їх практичного застосування у самостійній професійній діяльності майбутніх спеціалістів психологічної сфери.

Додаток А
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ННІ/факультет	_____
Кафедра	_____
Спеціальність	_____
Форма навчання	_____
Група	_____

ЗВІТ З _____ ПРАКТИКИ¹

здобувача _____
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

База практики _____
(повна назва бази дослідження)

Термін практики _____
 Науковий керівник _____

(наук. ступінь, вчене звання) (підпис) (прізвище, ініціали)

Захист звіту з практики

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії із захисту

_____	_____
_____	_____

(прізвища, ініціали)

(підписи)

Кривий Ріг – 20__

¹ Назва практики відповідно до ОПП

Додаток Б

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

Форма № Н-7.03

(повне найменування закладу вищої освіти)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

Здобувач вищої освіти

(прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут, факультет

Кафедра, циклова комісія

Освітній рівень _____

напрямок підготовки

спеціальність _____
(назва)

_____ курс, група _____

Здобувач вищої освіти

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи „____” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи “____” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

[illegible]

Керівники практики:

від закладу

(підпис) (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи

(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочі записи під час практики

This image shows a full page of blank handwriting practice paper. It features multiple sets of horizontal lines, each consisting of three parallel lines: two outer blue lines and a central red line. These sets are repeated down the entire page, providing a guide for letter height and placement. The paper is otherwise completely blank, with no margins, text, or other markings.

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Дата складання заліку „ ” 20 року

Оцінка:

за національною шкалою

(словами)

кількість балів _____

(цифрами і словами)

за шкалою ECTS

Керівник практики від вищого навчального закладу

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Примітки:

1. Форму призначено для визначення завдань на практику, проведення поточних записів набутих вмінь при виконанні роботи, оцінки результатів практики. Заповнюється студентом особисто, крім розділів відгуку про роботу студента на практиці.
2. Формат бланка А5 (148 × 210 мм), брошура 8 сторінок разом з обкладинкою з карткового паперу.

Додаток В

Заклучення

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАКЛЮЧЕННЯ З (назва методу або методики)
Виклад основного кількісного та якісного аналізу, написання рекомендацій

Додаток Г

Психологічна характеристика/висновок

Психологічний висновок
На учня 4-А класу
10.08.2006 року народження.

Р. прибув до КЗШ 03.05.17 року. За ці декілька тижнів, учень склав враження дитини, що зацікавлена у співпраці – старанно виконував завдання та відповідав на запитання. + Пишемо запит з яким звернулися: Викладач звернувся з наступним запитом: «Р. має проблеми у спілкуванні з іншими дітьми та в попередніх закладах крав та розбирав телефони, є хвилювання, що і в цьому закладі це повториться. Треба зрозуміти причини такої поведінки».

Під час бесіди з дитиною виявилось, що хлопчик, скоріш за все, не зовсім розуміє цінностей певних речей (обміняв мобільний телефон на м'ячик). Також, можливо, він не розуміє певних моральних норм, хоча правила, встановлені у кабінеті психолога, виконував. Учень не розуміє, що є добре, а що є погано. Така поведінка може бути пов'язана з тим, що за короткий строк Р. змінив декілька навчальних закладів, в яких так і не зміг відчувати себе частиною колективу. Це, можливо, вплинуло на успішність у навчанні та самовідчуття дитини, адже хлопчик хоче бути кращим, але у нього це не виходить. Інших дітей та їх досягнення вважає успішнішими ніж свої власні, що може викликати відчуття неповноцінності. Також, під час діагностики словесно-логічного мислення психолог виявила, що школяр не розуміє значення певних слів. Р. важко логічно співвідносити певні значення. Наприклад: надаються слова: вчитель/учень та пропонується у цій же логічній ланці підібрати відповідне слово для слова «лікар» («хворий»). Учень не розуміє завдання та може його виконати тільки за допомогою психолога. Так, Р. має середній рівень (більш близький до низького) словесно-логічного мислення та середній рівень самоконтролю.

За результатами методики «Шкала явної тривожності СМАС» (адаптація Прихожан А. М.) у Р. виявлений високий рівень тривожності. У хлопчика є певні страхи та психосоматичні симптоми, що може бути пов'язане з внутрішнім конфліктом — бажанням відповідати вимогам дорослих та неможливістю цього.

Виконуючи діагностичну малюнкову методику «Неіснуюча тварина», Р. погано розумів інструкцію, по декілька разів запитував. Хлопчик намалював Додавлено примечание ([ПВ1]): Перше враження яке складається під час бесіди та/або спостереження Додавлено примечание ([ПВ2]): Висновки за першою методикою, які підтверджують нашу бесіду та спостереження Додавлено примечание ([ПВ3]): Висновок за 2-ю методикою зм'як, а потім перемалював її у ножа, який знаходиться у домі («Ним часто користується мама»). Це вказує на тривожність та певну агресивність, яка може мати захисний характер.

На малюнку сім'ї психолог побачила, що батьки ніби відходять від дітей, стоять на відстані. Це, можливо, вказує на те, що дитина не відчуває близькості з батьками. Р. більше розповідав про те, як проводить час зі старшим братом (на малюнку школяр стоїть біля брата), тоді як про батька та матір розповідав тільки коли психолог про них запитувала.

Методика «Заучування слів» О. Р. Лурії, вказує на те, що у школяра нестійка, вибіркова увага. Є тенденція до виснаження. Кількість відтворених (слів, які запам'ятав) відповідає середнім показникам. Зигзагоподібний графік може вказувати на наявність невроту (внутрішнього конфлікту).

Малюнкова методика на вияв рівня інтелектуальних можливостей Гудінафа-Хариса, показала середній рівень інтелекту. Але, зважаючи на результати бесіди та певну важкість у розумінні інструкцій, рекомендовано детальніше вивчення інтелектуальних можливостей за допомогою теста інтелекту Д. Векслера WISC (дитячий варіант).

Таким чином, Р. можна охарактеризувати як дитину тривожну, яка не відчуває себе на своєму місці, має певні страхи та невпевненість у правильності власних дій, але зацікавлену у подальшій роботі. Також, завдяки проведеній бесіді та методикам, можна зробити припущення, про певну педагогічну занедбаність дитини. Але, нажаль, це не дає пояснення причин того, чому школяр бере чужі мобільні телефони, розбирає їх та викидає.

Отже, враховуючи вищезазначене, рекомендовано проведення додаткової діагностичної методики на вияв інтелектуальних можливостей. Також рекомендовано продовження роботи з психологом, або психотерапевтом.